

Бакай С.Ю.

ПІЗНАЙ СЕБЕ... З ДИТИНСТВА!

“Know yourself... from childhood!”

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Бакай С.Ю.

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЄ ВИДАННЯ

«ПІЗНАЙ СЕБЕ... З ДИТИНСТВА!»

(“Know yourself... from childhood!”)

до 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди

Харків-2021

Бакай С.Ю.

«Пізнай себе... з дитинства!» Літературно-художнє видання для освітян навчальних педагогічних закладів вищої та середньої освіти, 2021. 36 с.

Рецензенти:

Ткаченко Л.П. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Жукова О.А. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

Літературно-художнє видання присвячено багатогранній спадщині видатного українського педагога й просвітителя Григорія Савича Сковороди, 300-річчя від дня народження якого відзначається у 2022 році. У даній збірці представлено деякі байки Г. Сковороди українською та англійською мовами, власний віршований текст байок автора видання та ілюстрації до них дітей Будянської дитячої школи народного мистецтва. Автор має на меті віддзеркалення змісту байок мислителя на сучасний погляд дитини сьогодення. Надані матеріали сприятимуть до плідного вивчення та творчого використання спадку видатної постаті студентами та учнями навчальних педагогічних закладів вищої та середньої освіти.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
протокол № 5 від 11.05.2021

Дорогий читачу-шанувальнику українського першорозуму Григорія Савича Сковороди!

Майже 300 років, як народився Г.С. Сковорода, а світ не перестає бентежити постать і творчість нашого видатного земляка, українця-козака.

Спадщина Г.С. Сковороди настільки багатогранна і потужна, що кожен, хто навіть вперше познайомився з його творами, доходить висновку і здивовано наголошує: «Боже! Який талант ти подарував людям!».

Я радий, що працював у Харківському педагогічному університеті, який удостоєний честі носити ім'я Г.С. Сковороди. За цей час із стін університету вийшли і продовжили його справу, його ідеї сотні тисяч справжніх учителів, сформувалися і зміцніли наукові школи, а професор Л.В. Ушкалов достойно став видатним дослідником-сковородинівцем XX-XXI століття.

Не дивно, що і це літературно-художнє видання – проект талановитого педагога й митця сковородинівського університету Світлани Бакай. Творчість Г.С. Сковороди багатогранна і кожна з них осяяна талантом. Літературну творчість Г. Сковорода розпочинає як поет. Це видання присвячене його літературній творчості, а його автор знайшла свій шлях його хронологічного першого напрямку літературній творчості. Г.С. Сковорода – справжній «батько» української байки. Байка для Г.С. Сковороди – розумна забава, така собі картинка смішна, а середина чудова.

У передмові до циклу «Байки Харківські» він писав, що ніякі фарби не характеризують розу, лілію, нарцис настільки живо, наскільки з їх образів проявляється невидима Божа істина, попереджаючи читача, що тільки в емблематиці та символіці стає зрозумілою «сила», або суть байки. Г.С. Сковорода більшу частину свого життя провів на Харківщині. Саме цю землю він називав рідною тіткою.

Свою професорську діяльність він розпочинав у Харківському колегіумі з курсу поезії, а завершив обґрунтуванням створення у Харкові додаткових класів – основ сучасної світової освіти.

Кожна байка, особливо «бабаївський цикл» – це зразок філософського осяяння світу. Більшість з них торкаються проблеми «сродності», як прояв людини до щасливого життя й руйнівної сили до прогресу.

Здійснення у цьому виданні переклад «байок Харківських» сучасною мовою не тільки розширює коло читачів, а й шанувальників творчості Г.С. Сковороди до нашого простого, як правда, українського народу.

Читаючи – смійтеся, а перед «силою» прочитаного – зосереджуйтесь. Бог є істина.

Щастя усім Вам. З повагою – Іван Прокопенко.

**Пам'яті
Івана Федоровича
Прокопенка –
Ректора ХНПУ
імені Г.С.Сковороди
(1980-2020),
доктора педагогічних наук,
професора,
академіка Національної
академії педагогічних наук
України,
заслуженого працівника
народної освіти України,
Почесного громадянина
м. Харкова
присвячується...**

**Шановні освітяни й читачі
літературно-художнього видання
«Пізнай себе... з дитинства!»**

Наступний рік – ювілейний не тільки для нашої країни, а й для усього світу. 300 років відділяє нас від сквородинівської епохи, але його багатогранну спадщину вивчають різновікові версти населення сучасної України. Я дуже пишаюся своїм покликанням – бути викладачем та наставником сучасної молоді, прагну своєю працею та вчинками досягати мети, як навчав Григорій Сковорода, щоб... **«дати життя – духу нашому, благородство – серцю і ясність – думкам нашим...»**

Я вдячна дітям Будянської дитячої школи народного мистецтва за їх погляд крізь віки та неперевершені малюнки до авторських віршованих текстів за мотивами байок славетного українця Сковороди, за співпрацю, майстерність та натхнення під час роботи над виданням!

Безумовно, виховуючи майбутніх вихователів, пам'ятаємо, що професія та душа вихователя, за Сковородою, є чаша, наповнена вічною радістю..., повинна бути кришталевою як янтар і чистою, як вода...». Тож не втрачайте часу!.. Пізнавайте себе... з дитинства!

**З повагою, автор,
кандидат педагогічних наук,
доцент ХНПУ імені Г.С. Сковороди**

Світлана Бакай

Творчість Г. Сковороди – це скарб української культури й освіти, тому для нас була велика честь приймати участь у літературно-художньому виданні Світлани Бакай та залучити до нього малюнки наших учнів, тим самим приблизившись до творчого спадку великого філософа у вигляді ілюстрацій до його байок. На мій погляд, це поєднання народної мудрості з народною творчістю.

Дуже сподіваємось, що ці малюнки стануть дитячим поглядом на дуже важливі життєві мудрості.

**Директор
Будянської дитячої школи
народного мистецтва**

Людмила Пянида

***Висловлюємо щирі подяку за допомогу
та підтримку видання –
директору ресторанного комплексу «Сковорода»
Ігорю Васесі та
Голові Височанської селищної ради
Олександрі Морозу***

Инт.
Сковорода

Басня

Всякая на помысли Вздо
 а Усехилов Постыжи
 Басня та: что мени
 Мокроу: обуглился
 т. Стяга отаго до
 Товариш, бвѣтит В
 бийо с Насилия в У
 тавдн: так сказаю
 а мени
 бу
 Мило
 Трай ч
 Гали
 в в Ко
 Явочн
 Пото
 сати

БАЙКА «СОБАКИ»

В селі у господаря жили два пси. Якось повз ворота проїжджав незнайомець. Один пес вискочив, погавкав, доки чоловік не зник з очей, і повернувся до двору.

— Що ти з цього маєш? — спитав другий.

— У всякому разі не так нудно, — відповів той.

— Але ж не всі переїжджі, — сказав розумний, це вороги нашого господаря. Коли б так, то і я б гавкав, хоча іще з минулої ночі мене непокоїть пошкоджена вовчими зубами нога. Собакою бути — це річ непогана, а от даремне брехати на кожного — зле.

Сила: Розумна людини знає, що осуджувати, а дурна розбавкує без користі.

FABLE “THE DOGS”

In a village one owner had two dogs. Once, a stranger drove past the gate. One dog jumped out, barked until the man was out of sight, and returned to the yard.

“What do you get doing that?” the second one asked.

“Anyway, it is not so boring” he replied.

“But not all passers-by,” said the clever one, “are enemies of our owner. If it made sense, then I would bark too, although I have been worried about my wolf-damaged leg since last night. Being a dog is a good thing but lying to everyone in vain is bad.

Moral: A clever man knows what to condemn and a stupid one chatters for nothing.

БАЙКА «СОБАКИ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: У господаря в селі жили дві собаки

Один Сірко — хвалько й причепа,

Другий Рябко — такий дотепа!

Повз ворота йшла людина

І почував це Сірко

Як підскоче та залає,

Мов вкусило щось його.

Сірко: Іди геть! Гав! Гав! Гав! Гав!

Поки штани не розірвав.

Що, злякався ти мене?

Іди геть! Бо буде зле!

Автор: Тут Рябко спитав його.

Рябко: Що, нагавкався, Сірко?

Сірко: Ну то й що? Принаймні я —

Трохи порозважився.

Рябко: Чи хазяїну потрібно

Твоє безглузде гавкання

Доречи, минулої ночі

Від вовка захистив його.

Автор: Сірко послухав та побіг

Лякати знову незнайомця.

Здається і в житті людей

Це можна вірно розсудити

Дурний все ляпа без розбору

Розумний знає, що ганити.

Куліш Марго, 7 р.

БАЙКА «ВОРОН І ЧИЖ»

Неподалік від озера, з якого визирали жаби, сидів на гілці й виспівував Чиж. Поблизу нього крякав Ворон, та, бачачи, що Чиж не припиняє співати, сказав:

— Чого ще й ти сюди пнешся, жабо?

— А чому це ти мене звеш жабою? — спитав Чиж.

— Тому що ти, так само зелений, як і жаба.

— Тоді ти сам справжнісінька жаба, бо спів твій дуже схожий на жаб'ячий, — мовив Чиж.

Сила: Серце і звичаї людські, а не зовнішні якості мають свідчити за те, хто ти є. Дерево по плодах пізнається.

FABLE “THE RAVEN AND THE SISKIN”

Not far from the lake, which the frogs were peeking out from, the Siskin was sitting on a branch and singing. The Raven crowed near him, and seeing that the siskin did not stop singing, he said:

“Why are you kicking here, frog?”

“And why do you call me frog?” Siskin asked.

“Because you’re as green as a frog.”

“Then you are a real frog, because your singing is very similar to that of a frog,” said the Siskin.

Moral: The heart and human customs, not external qualities, should indicate who you are. A tree is known by its fruit.

БАЙКА «ВОРОН І ЧИЖ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Недалечко від ставка,
З якого жаби виглядали,
Чиж співав свої пісні,
Його Ворона запитати поспішала.

Ворона: Кар! Кар! Кар! Мій спів прекрасний!
Я — співачка — Суперклас!
Моє «Кар!» — таке чудове!
Всі птахи шанують нас!

Ворона: Не заважай мені співати, Жабо!

Чиж: А чому ти мене «жабою» звеш?

Ворона: Бо зелений ти, неначе жаба,
Зеленіше не знайдеш!

Чиж: Так, зелений в мене колір!
Мені жаба не сім'я!
І співаю я на волі,
Прославляю пісню я!

Чиж: А от ти, Вороно, справжня жаба,
І сутністю, і співом, як вона.
Перш за все цінують вчинки,
Якості твої та поведінку.

Автор: Дійсно, птаха Чиж був прав,
Співаком чудовим став.
Не за зовнішність судить,
Справжні якості цінить.

Родіонова Василиса, 7 р.

Дегтяр Євгенія, 9 р.

БАЙКА «ОРЕЛ І СОРОКА»

Сорока Орлові казала:

— Скажи мені, чи тобі не набридло невпинно вихором літати у безкраїх небесних просторах — то вгору, то вниз?...

— Я б нізачо на землю не спустився, — відповів Орел, — коли б тілесна потреба не приневолювала мене до того.

— А я б нізачо не залишала міста, коли б була орлом, — сказала Сорока.

— Я б теж так робив, — мовив Орел, — коли б був лише Сорокою.

Сила: Хто народжений до того, щоб бавитися вічністю, тому приємніше жити в полях, гаях і садах, аніж у містах.

FABLE “THE EAGLE AND THE MAGPIE”

The Magpie told to the Eagle:

“Tell me, aren’t you tired of constantly flying like a whirlwind in the vast expanses of the sky — up and down?”

“I would never have come down to earth,” The Eagle replied, “If my physical need hadn’t forced me to do so.”

“I would never have left the city if I were an Eagle,” said the Magpie.”

“I would, too,” said the Eagle, “If I were only a Magpie.”

Moral: Those who are born to enjoy eternity are more pleasant to live in fields, groves and gardens than in cities.

БАЙКА «ОРЕЛ І СОРОКА»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Якось запитала Сорока у Орла:

Сорока: Скажи мені Орел, чи не набридло
Весь час тобі літати в небесах?
Трік! Трік! Ну що там гарного у небі?
Трік! Трік! Мені цікаво з родичами у лісах!

Орел: Поза хмарами літаю,
Сонце кожен день вітаю!
Ох, яка навкруг краса!
Мене манять небеса!
Не суди всіх по собі,
Народився я Орлом,
Маю цінності та гордість в тім,
Щаслив я своєю вдачею,
Та іду своїм шляхом!

Автор: Дійсно... Не суди по собі!
Бо у кожного в житті
Є з народження своя дорога,
Свій життєвий шлях! Його цінні!

Саркесян Вероніка, 7 р.

БАЙКА «МУРАШКА І СВИНЯ»

Свиня з Мурашкою сперечалися, хто з них двох багатший. А Віл був свідком і побічним суддею.

— Чи ж багато у тебе хлібного зерна? — спитала з гордовитою по-смішкою Свиня. — Ану-бо, поясни, шановна пані...

— В мене повнісінька жменя найчистішого зерна.

Як тільки сказала це Мурашка, зареготали раптом щосили Свиня й Віл.

— Хай буде нам за суддю пан Віл, — мовила Свиня. — Він двадцять з лишком років справляв судійство у великій славі... Його благородіє зможе нашу суперечку легко вирішити.

— Бідна Мурашка дійсно одну жменю зерна має, і окрім зерна, більше нічого не споживає, а у пані Свині є цілий кадуб, у якому жмень мається триста з третиною, то за всіма правилами здорового глузду...

— Не те ви рахували, пане Віл, — обірвала його мову Мурашка. — Надіньте окуляри та витрати проти прибутків киньте на рахівницю...

Сила: Не те багатство, чого багато, а те — чого достатньо для життя.

FABLE “ANT AND PIG”

The Pig and the Ant were arguing over which of the two was richer. And the Ox was a witness and a side judge.

“Do you have a lot of grain?” Asked the Pig with a proud smile. Come on, explain, dear lady...”

“I have a handful of the purest grain.”

As soon as the Ant said this, the Pig and the Ox suddenly laughed with all their might.

“Let Mr. Ox be our judge,” said the Pig. “He’s judging in great glory for more than twenty years... his honor will be able to settle our dispute easily.”

The poor Ant has one handful of grain, and nothing else but grain, and the lady Pig has a whole kadub, in which there are three hundred and a third handfuls, then according to all rules of common sense...”

“Your calculations are wrong, Mr. Ox,” the Ant cut off his tongue. “Put on glasses and throw expenses against profits on the account...”

Moral: Not the wealth that is much, but what enough for life.

БАЙКА «МУРАШКА І СВИНЯ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Свиня з Мурашкою засперечалися
Найбагатшим хто вважається,
А Віл був свідком та суддею
Над справою кумедною цією.

Свиня: Чи багато в тебе хлібного зерна?

Автор: Запитала з усмішкою в Мурашки Свиня.

Мурашка: Саме так, повнісінько цього добра,
Ціла жменя найчистішого добра.

Автор: Засміялись гучно і Свиня, і Віл.

Віл: Такого я не бачив, скільки жив.
Свиня має триста жмені споживати!
Все зрозуміло, що тут рахувати?
Потрібно вже додому вирушати.

Автор: І мовила Мурашка в супротив:
Мурашка: Не те рахуєте ви, пане Віл.
Ця жменя в мене є на прожиття —
Оце і є багатство в майбуття!

Автор: Не те багатство, чого багато, а те —
чого достатньо для життя.

Ахмедзянова Віка, 7 р.

БАЙКА «ДВІ КУРКИ»

Випало якось Дикій Курці залетіти до Домашньої.

— І як це ти, сестрице, в лісах живеш? — спитала Домашня.

— А точнісінько так, як інші лісові птахи, — відповіла Дика. — Годує мене той самий бог, що й диких голубів.

— Вони ж можуть добре літати, — проказала господиня.

— Це так, — згодилася Дика, — однак і я можу літати й цілком задоволена своїми крильми.

— Ой, сестрице, я ніяк не можу повірити, — сказала Домашня, — бо я ледве-ледве можу перелетіти до того сараю.

— Не заперечую, — каже Дика, — але зважте, голубонько моя, на те, що ви змалечку, як тільки народились, зволите на підвір'ї гній гребти, а я щодень мушу набувати досвіду літати.

Сила: Багато хто, не маючи сили щось зробити, не вірить, що можуть інші.

FABLE “TWO HENS”

Once the wild Hen flew to the domestic one.

“And how do you, sister, live in the woods?” asked domestic Hen.

“Just like the other forest birds,” said the wild one. “I am fed by the same God as the wild pigeons.”

“They can fly well,” said the landlady.

“That is right,” the wild Hen agreed, “but I can fly, and I’m quite happy with my wings.”

“Oh, sister, I can’t believe it,” she said, “because I can barely fly to that barn.”

“I don’t mind,” says the wild one, “but bear in mind, my dear, as soon as you are born, you will be allowed to row manure in the yard, and I must gain experience in flying every day.”

Moral: A lot of people not having strength to do something, do not believe that others can.

БАЙКА «ДВІ КУРКИ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Прилетіла якось Дика Курка
До Свійської у двір і почалась розмова:

С.Курка: Родичко! Вітаю! Куд-кудах!
Як живеш ти у лісах?

Д.Курка: Добре я живу, не переймайся!
Як і інший дикий птах!
Куд-кудах та куд-кудах!
Слава Богу є в нас крила —
То для нас велика сила!

С.Курка: Ой, не вірю я, не вірю,
Бо сама літати не вмію.
Ледве-ледве до сараю,
Ледве-ледве долітаю.

Д.Курка: Куд-кудах! Куд-кудах!
Ти ще змалку, те і знала,
Що в підвір'ї землю розгрібала.
Я ж, весь час свої крила тренувала,
І щодня, щодня літала.

Автор: Хто сам не вміє щось робити,
Той іншому ніколи не повірить.
Хто захоче, той навчиться,
Любе діло у житті згодиться!

Колодій Кіра, 7 р.

БАЙКА «ОРЕЛ І ЧЕРЕПАХА»

На дубі, що похилився до води, сидів Орел, а поблизу Черепаха запитала його:

— Ну навіщо те літання! Покійна наша прабаба, загинула за те, що почала вчитися в Орла літати.

— Слухай-но, дурепо! — сказав Орел. — Не тому загинула премудра твоя прабаба, що літала, а тому що взялася не за свою справу. Літати не гірше, ніж повзати.

Сила: І не тому вона загинула, що літати почала, а тому, що взялася не за свою справу. А літання не гірше за повзання.

FABLE “THE EAGLE AND THE TURTLE”

An Eagle was sitting on an oak tree that leaned towards the water and a Turtle asked him nearby:

— What is that flying for?! Our late great-grandmother died because she started learning to fly from an eagle.

“Listen, you, fool,” said the Eagle, “She died not because she flew, but because she did not take up her own business. Flying is not worse than crawling.”

Moral: She died not because she started to fly, but because she did not do her job. And flying is not worse than crawling.

БАЙКА «ОРЕЛ І ЧЕРЕПАХА»

(віршований текст С.Бакаї)

Автор: Біля старенького дуба,
Що схилився до води,
Орел та мудра Черепаха
Так розмову почали.

Черепаха: Ти навіщо тут літаєш?
Наді мною крилами махаєш?
Моя бабуса, як побачила Орла,
То враз учитися літати почала,
Тому й загинула навіки, геть вона.

Орел: Слухай, Черепахо, ти не лай мене.
А загинула бабуса через те,
Що не слід було літати, їй старій,
Не зродилася для цього на землі!

Автор: І не тому вона загинула, що літати
почала, а тому, що взялася не за свою справу.
А літання не гірше за повзання.

Копитова Софія, 9 р.

БАЙКА «СОВА І ДРІЗД»

Тільки побачили пташки Сову, як почали її наперегони скубти.

— І не пориває вас досада, пані, — спитав Дрізд, — що на вас нападають?

— Анітрохи, — відповіла та. — Вони й поміж себе завжди чинять так само.

Сила: Ліпше в одного розумного і доброго бути у любові та пошані, ніж у тисячі дурнів.

FABLE “THE OWL AND THE BLACKBIRD”

As soon as the birds saw the Owl, they started to cavil her racing.

“Aren’t annoyed, madam,” asked the Blackbird, “that you are being attacked?”

“Not at all,” she said. “They always do the same among themselves.”

Moral: It is better to be loved and respected for one smart and kind person than for a thousand fools.

БАЙКА «СОВА І ДРІЗД»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Жила собі Сова у лісі,
Літала у ночі та полювала,
Ніяких клопотів не мала,
А вдень Сові хотілося поспати,
Птахи їй стали заважати:

Птахи: Сова-Совушка сидить!
Міцно-міцно вона спить!
Сова-Совушка, злети!
Все на світі не проспи!

Дрізд: Отак нахабно на безвинну нападають!

Сова: Ну що Ви, пане Дрізд! Нехай сміються!
Вони і поміж себе, кожен день скубуться!

Автор: З дурнями не слід дружити,
З розумними у мирі треба жити.
Хай друзів буде небагато,
Але із ними повна хата!

Жезлова Катерина, 7 р.

БАЙКА «ЗМІЯ ТА ЖАБА»

У час, коли весною Змія скинула кожушок, її побачила жаба.

— Боже, пані, — гукнула здивовано, — помолоділи! Що за причина? Розкажіть...

— Я вам залюбки дам пораду, — відповіла Змія. — Ходіть за мною!

І повела жабу до тої щілини, крізь яку вона нещодавно ледве продерлась і скинула з себе усю стару одержу.

— Ну ось, пане Жабо, пролізьте крізь цей прохід. А як пролізете — зовсім оновитесь, лишивши по цей бік весь непотріб.

— Ти що, хочеш, щоб я загинула? — скрикнула жаба. — Та хоча мені й пощастить пролізти, то усю шкуру з мене здереш...

— Не гнівайтесь, — відказала Змія. — Це єдиний шлях зробити те, що вдалося мені.

Сила: Хто труда не докладе, той до добра не прийде.

FABLE “THE SNAKE AND THE FROG”

At the time when the Snake threw off its skin in the spring, the Frog saw it.

“God, madam” she screamed in surprise, “You look younger! What is the secret? Tell me...”

“I’ll give you some advice,” The Snake said. — Follow me!”

And she led the Frog to the crack through which she had recently barely broken through and taken off her old skin.

“Well, lady Frog, get through this passage. And as soon as you get through, you will completely update yourself, leaving all the junk on this side.”

“Do you want me to die?” the Frog cried out.

“But even though I’m lucky enough to get through, it’ll rip the skin off me...”

“Don’t be angry,” the Snake said. “It’s the only way to do what I’ve done.”

Moral: There is no gain without pain.

БАЙКА «ЗМІЯ ТА ЖАБА»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Стежкою повзла Змія,
Що тільки-но змінила шкуру.
Виблискує на сонці, наче діамант!
Аж очі Жабі засліпило.

Жаба: А у мене шкіра, ой, стара,
Вся зелена, і брудна-брудна.
Я хочу теж помолодіти,
Наче нову сукню вдіти.

Змія: Ходіть зі мною, Пані Жабо,
Розкрию Вам я свій секрет.
Погляньте ось на цю щілину,
Якщо пролізете крізь цей вузький прохід,
То там залишите Ви стару шкіру,
І вигляд буде, як новий.

Змія: Щоб красивою Вам стати,
Не слід по бруду Вам стрибати.
Багато чого натерпітись,
Щоб в житті чогось навчитись.

Жаба: Та ти що, знущаєшся?
Я ж загинути так можу!..
Все! Я повертаюся!

Змія: Що ж, єдиний це був шлях!
Вибір є завжди у Вас!

Автор: У житті багатств багато,
Не лінись, і буде свято!
Ти шукаєш шлях легкий?..
Про достаток і не мрій!

Колібіхіна Марія, 12 р.

БАЙКА «СОБАКА ТА КОБИЛА»

Кобила, що привчена була носити ношу, дуже цим пишалася. Вона страшенно не любила Меркурія, мисливського собаку, щоразу намірялась на нього задніми копитами.

— Чим я завинив, пані Діано? — говорив собака кобилі. — Чому я вам такий бридкий?

— Негіднику!... Тільки я починаю носити при гостях ношу, як ти найголосніше від усіх регочеш. Хіба тобі моє вміння смішне?

— Перепрошую, пані, мене завжди смішить навіть добре діло, коли воно не природжене.

— Чого ж це ти чванишся природою? Хіба не знаєш ти, що я навчалася в Парижі?

— Мене навчала сама природа, наділивши до цього хистом, а хист породив бажання, а бажання — знання та звичку. Можливо, саме тому заняття моє не смішне, а похвальне.

Сила: Природа є вічне джерело бажання. Вона спонукує до досвіду. Досвід — батько мистецтву, знанню та звичці. Звідси пішли усі науки, і книги, і вправності. Ця головна і єдина природа вірно вчить птаху літати, а рибу плавати...

FABLE “THE DOG AND THE MARE”

The Mare, which was trained to carry a burden, was very proud of it. She hated Mercury, the hunting dog, and she always looked at him with her hind hooves.

“What have I done wrong, Mrs. Diana?” the Dog said to the Mare. “Why am I so nasty to you?”

“Scoundrell!... As soon as I start to carry a burden in front of guests, you laugh the loudest of all. Is my skill funny to you?”

“I’m sorry, lady, I’m always amused even by a good deed when it’s not innate.”

“Why are you boasting of nature? Don’t you know that I’ve studied in Paris?”

“I was taught by nature itself, which gave me talent, and talent gave rise to desire, and desire — knowledge and habit. Perhaps that is why my occupation is not funny, but commendable.”

Moral: Nature is the eternal source of desire. It encourages experience. Experience is the father of art, knowledge, and habit. Here came all the sciences, books and skills from. This main and the only nature correctly teaches the bird to fly, and the fish to swim...

БАЙКА «СОБАКА ТА КОБИЛА»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: У хазяїна жила відома всім Кобила,
І поноску цілий день вона йому носила.
Поруч жив Меркурій — пес,
Вірний та розумний.
Дивувався кожен раз,
Як Діана при гостях
Майстерство творила!

Кобила: Цок, цок, цок! А я — Діана!
Всім гостям велика шана!
Як артистка виступаю,
Нагороду завжди маю.

Пес: Гав, гав, гав! Оце так диво,
Щоб кобила поноску носила!
Ха-ха-ха! Ти розсмішила!
Так служити — не до діла.

Кобила: Та замовкни, Пес дурний!
Бачиш, номер не простий!
Не чіпай мене зі хрипом,
Бо ударю я копитом!

Пес: Та чого ти розлютилася,
Мов з небес гроза спустилася?!
Вдарити мене ти хочеш?
Голови усім морочиш!

Кобила: А тому, незграбний Пес,
Що не дарма їм овес.

Савченко Анастасія, 8 р.

Андрющенко Альбіна, 9 р.

У Парижі я навчалася,
Бути вченою намагалася.
Ти висміюєш мене
Перед гостями — це зле...
Я хазяїна люблю,
Добре справу цю роблю!

Автор: Навіть добре діло може бути смішним,
якщо воно неприродне.

БАЙКА «ЗОЗУЛЯ ТА ДРІЗД»

Зозуля прилетіла до чорного Дрозда.

— Чи тобі не нудно? — питає його. — Що ти робиш?

— Співаю, — відказує Дрізд. — Хіба не чуєш?

— Я співаю частіше від тебе, проте однаково нудно...

— Так ти ж, пані, тільки те й робиш, що, підкинувши в чуже гніздо свої яйця, з місця на місце перелітаєш, співаєш, п'єш та їси. А я сам годую, бережу і вчу своїх дітей, а працю свою полегшую співом.

Сила: Багато хто, замість роботи, лише співають, п'ють та їдять. Це — потреба у житті. Щасливий той, хто поєднав улюблене своє заняття із загальним. Воно є справжнє життя. Тепер можна зрозуміти Сократове слово: «Дехто живе для того, щоб їсти й пити, а я п'ю й їм для того, щоб жити».

FABLE “THE CUCKOO AND THE BLACKBIRD”

The Cuckoo flew to the Blackbird.

“Aren't you bored?” she asks him. “What are you doing?”

“Singing,” says the Blackbird. “Can't you hear me?”

“I sing more often than you, but it's equally boring...”

“So all you do, madam, is throw your eggs into someone else's nest and fly from place to place, sing, drink and eat. And I feed, cherish and teach my children by myself, and facilitate my work by singing.”

Moral: Many people, instead of working, only sing, drink and eat. This is a need for life. Happy is the one who combines his favorite activity with a common one. It is real life. Now we can understand Socrates' word: “Some people live to eat and drink, but I drink and eat to live.”

БАЙКА «ЗОЗУЛЯ ТА ДРІЗД»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Зустрілися у лісі Зозуля й Чорний Дрізд:

Зозуля: Ку-ку-ку! Весь час літаю!

Ку-ку-ку! Весь час співаю!

Чорний Дрізд! Ну що порадиш?

Як прогнати цю нудьгу?

Дрізд: У тому річ, що ти співаєш,
Свої яйця у чужії гнізда підкидаєш.

Із лісу в ліс перелітаєш

П'єш, їси та час свій марно витрачаєш...

Я, наприклад, працю маю,

Про дітей своїх я дбаю,

Життю і совісті навчаю,

А нудьгу не помічаю.

Автор: Безтурботно співати, пити, їсти —
Це не робота, а лише потреба у житті.

Щасливий той, хто після відпочинку

Сягає з головою в улюблену роботу,

Для досягнення мети.

Тепер Вам зрозуміло слова великого Сократа?..

«Одні живуть для того, щоб їсти й пити,

А я п'ю та їм для того, щоби жити...»

Волощенко Юлія, 7 р.

БАЙКА «БДЖОЛА ТА ШЕРШЕНЬ»

— Скажи мені, Бджоло, чого ти така дурна? Чи знаєш ти, що плоди твоєї праці не стільки тобі самій, а людям корисні, хоча тобі часто і шкодять, приносячи замість нагороди смерть. Проте не перестаєш через дурість свою збирати мед.

— Ти поважний дурень, — відповіла Бджола. — Мед любить їсти й ведмідь, та й Шершень теж не проти. І ми могли б по-зłodийському добувати, як часом ваша братія й робить, коли б ми лише їсти любили. Але нам незрівнянно більша радість збирати мед, аніж його споживати. До цього ми народжені і будемо такі, доки не помremo. А без цього жити, навіть купаючись у меду, для нас найлютіша мука.

Сила: Шершень — це образ людей, котрі живуть крадіжкою чужого і народжені на те тільки, щоб їсти, пити. А бджола — це символ мудрої людини, яка у природженому ділі трудиться.

FABLE “THE BEE AND THE HORNET”

“Tell me, Bee, why are you so stupid? Do you know that the fruits of your labor are not so much for you, but for people, although they often harm you by bringing death instead of a reward? However, you do not stop collecting honey because of your stupidity. “

“You’re a respectable fool,” Bee said.”The Bear likes to eat honey, and the Hornet doesn’t mind either. And we could steal like thieves, as your brethren sometimes do, if we only loved to eat. But we are much more happy to collect honey than to consume it. We were born for this and will be until we die. And without this, to live, even bathing in honey, is the most severe torment for us.”

Moral: The Hornet is an image of people who live by stealing someone else’s things and are born only to eat and drink. And the Bee is a symbol of a wise person who works in an innate work.

БАЙКА «БДЖОЛА ТА ШЕРШЕНЬ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Звернувся якимось Шершень до Бджоли:

Шершень: Скажи мені, Бджола, ти ж наче не дурна,
Ти цілий день той мед збираєш,
Себе на грам не поважаєш!
Щоб він дістався людям?.. Ха-ха-ха!
Що за сенс в твоїм труді?
Дістається він же не тобі?
А замість нагороди, навіть смерть!..

Бджола: Люблять мед і люди, і ведмідь,
Так і ти, поважний дурень, полюбляєш!..
Незрівнянну радість доставляє
Нам його збирання, аніж споживання.
А без праці — не життя!

Автор: Хто із мудрістю і совістю живе,
Той нізачо чужого не краде.
У праці він завжди радіє,
І здолати все зуміє!

Родіонова Василіса, 8 р.

БАЙКА «ОЛЕНИЦЯ ТА КАБАН»

У горах Олениця, завбачивши домашнього Кабана, стала вітатися:

— Доброго здоров'я, пане Кабан.

— Що ж ти, негіднице, така непоштива! — крикнув, набурмосившись, Кабан. — Чому звеш мене Кабаном? Хіба не відаєш, що я підвищений у Барани, що рід мій походить від найшляхетніших бобрів, а замість опанчі я для характеру ношу на людях здерту з вівці шкуру.

— Перепрошую, ваше благородіє, — сказала Олениця, — я цього не знала! Ми, прості, судимо не по одягу та словах, а по справах. Ви ж так само, як і колись, риєте землю і ламаєте тини. Дай вам боже бути й конем!

Сила: Стародавнє грецьке прислів'я: «Мавпа є мавпою і в золотім уборі».

FABLE “THE DEER AND THE BOAR”

In the mountains, the doe, seeing a domestic Boar, began to greet:

“Good morning, Mr. Boar.”

“Why are you so rude, scoundrel?” The Boar shouted, muttering. “Why do you call me Boar?” Do you not know that I am elevated to Sheep, that my family is descended from the noblest Beavers, and instead of armor, I wear the skin of a sheep torn off in public for solid character?”

“I beg your pardon, Your Honor,” said the Doe. “We are ordinary people, judge not by clothes and words, but by deeds. You dig the ground and break fences just like before. May God grant you to be a horse too!”

Moral: Ancient Greek proverb: “A Monkey is a monkey and in a golden dress”.

БАЙКА «ОЛЕНИЦЯ ТА КАБАН»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: З гори спустилась Олениця
Смілива, горда і струнка
І побачив Кабана привіталася вона.

Олениця: Пан Кабан, мої Вітання!
Як життя і процвітання?

Ведучий: Голову Кабан підняв,
Розлютившись їй сказав:

Кабан: Та ти що, не зрозуміла
Підійти отак посміла
Що Кабан я не простий
Рід наш визнано видатний!
Ти негідна і проста,
І до речі, ще й дурна!
Звуть мене вже не Кабан,
А почесно названий Баран!
І на публіку я граю...
Вівці шкуру одягаю!

Олениця: Прошу вибачити, пан, Благородіє, Кабан!
Бо ми судимо по-справжньому
Не за словами та одежею,
А за справами належними.
Ви ж так само, як завжди
Землю риєте й ламаєте тини.
Сказати хочу на останнє я —
Свині — далеко до Коня!

Воронченко Анна, 9 р.

БАЙКА «СОЛОВЕЙ, ЖАЙВОРОНОК ТА ДРІЗД»

Серед широкого степу стояв сад — домівка солов'їв та дроздів. Жайворонок, прилетівши до Солов'я, сказав йому:

Ж. — Добридень, пане співець.

С. — Вітаю й тебе, пане, — відповів йому співець.

Ж. — Пощо ж ти мене своїм ім'ям кличеш? — спитав Жайворонок.

С. — А чому ти мене звеш співаком?

Ж. — Я тебе даремне назвав співаком: твоє ім'я у стародавніх греків було співак.

С. — А твоє ім'я у стародавніх римлян означає славу.

Ж. — Коли так, я починаю тебе більше любити і прилетів просити твоєї дружби.

С. — О, хіба можна випросити дружбу? Треба родитися для неї. Я часто співаю пісню, котру вивчив ще від батька мого: «Подібного до подібного веде бог».

Ж. — І мій батько цю пісеньку співає. А я до тебе, як у іншому, так і в цьому подібний; ти співаєш пісню природі, усьому живому, а я славу природу, і в цьому, власне, весь наш глузд.

С. — Гаразд, я з тобою потоваришую, якщо ти в саду житимеш.

Ж. — А я буду щирим твоїм прихильником, коли ти оселишся у степу.

С. — Ой, ні, не тягни мене в степ, бо це для мене смерть! Як ти в ньому живеш?

Ж. — Ой ні, не тягни ж мене в сад: сад — це моя смерть, як ти в ньому живеш?

— Годи вам, браття, дуріти, — промовив Дрізд, що сидів недалеко. — Бачу, ви народжені для дружби, але не тямите любові. Не шукай те, що тобі до вподоби, а те, що принесе користь твоєму другові, тоді і я ладен бути третім вашим другом.

Сила: Не слід приневолювати друга до того, що тебе зселяє, а його мучить. Щасливий той, хто хоча б тінь доброї дружби зумів здобути. Нічого немає дорожчого, солодшого і кориснішого за дружбу.

FABLE "THE NIGHTINGALE, THE LARK AND THE BLACKBIRD"

In the midst of a wide steppe stood a garden — the home of Nightingales and Blackbirds. The Lark, which flew to the Nightingale, said to him:

L. "Good afternoon, Mr. Singer."

N. "Good afternoon, Mr." the singer replied.

L. "Why do you call me by your name?" Lark asked.

N. "Why do you call me a singer?"

L. "No wonder I call you a singer, the ancient Greeks had your name as a singer."

N. "And your name in the ancient Romans means glory."

L. "Well, in this case, I start to love you more and have flown in to ask for your friendship."

N. "Oh, how can you ask for friendship? We need to be born for it. I often sing a song that I learned from my father: "God leads similar to each other."

L. "And my father sings this song. And I similar to you, both in other things and in this; you sing a song to nature, to all living things, and I glorify nature, and in this, in fact, all our sense."

N. "Okay, I'll be your friend if you live in the garden."

L. "And I will be your sincere supporter when you settle in the steppe."

N. "Oh, no, don't ask me to live in the steppe, because it's death for me! How do you live there?"

L. "Oh, no, don't ask me to live in the garden, because it's death for me! How do you live there?"

B. "Don't be fools, guys," said a Blackbird sitting nearby. "I see you were born for friendship, but you don't know love. Don't look for something that you like, but something that will benefit your friend and then I am ready to be your third friend."

Moral: You should not enslave a friend to do something that makes you happy, but torments him. Happy is the one who managed to get at least a shadow of good friendship. There is nothing more precious, sweeter, or healthier than friendship.

БАЙКА «СОЛОВЕЙ, ЖАЙВОРОНОК ТА ДРІЗД»

(віршований текст С.Бакай)

- Автор:** Серед степу був садок,
А квітучий, мов вінок.
Це домівка для птахів,
Де чути співи солов'їв.
- Соловей:** Ой, який садок гарненький
Квіточки які біленькі.
Розцвітає, зеленіє,
З нами сонечко радіє.
- Автор:** А тим часом у степу
Слухав жайворонок пісню цю.
Прилетів до солов'я
Зранку привітатися.
- Жайворонок:** Ой, як гарно над землею
Високо злітати!
Ой, як гарно в синім небі
Сонечко вітати!
- Жайворонок:** Вітаю, пане співаку!
- Соловей:** Взаємно вас, вітаю!
Мені відомо з давнини,
Ти пісню прославляєш!
- Жайворонок:** Коли так, давай дружити
І у двох пісні творити.
Разом в височінь злітати
Нашу землю прославляти.
- Соловей:** Ні, мій друг, хіба так можна
Дружбу випросити враз...
Добре, буду тобі другом
Прилітай в садок до нас.

Свід Поліна, 8 р.

- Жайворонок:** Ні, в садку мені не жити
Якщо друг для мене ти,
То не клич мене до саду,
К нам до степу прилетити.
- Автор:** Цю розмову дрізд почув
Прилетів і каже їм:
«Не шукай, що до вподоби
І корисно лиш тобі.
Той щасливий, хто для друга
Місце знайде у собі».

Автор: Дружбу неможливо випросити, взяти силою
чи купити. Не слід примушувати друга до того, що тебе
робить щасливим, а його нещасним.

БАЙКА «ВОВК ТА КОЗЕНЯ»

(за мотивами «Езопової байки» Г.Сковороди)

Одного разу вовк зустрів козенятко. Страшенно наляканий, сполоханий, козеня, ледь промовляючи, сказав:

— Вовк, будь ласка, не їж мене одразу. Дуже тебе прошу, заграй в сопілочку, а я перед смертю заспіваю.

— Так, я згоден. Влаштуй собі свято. Я зіграю, а ти для мене співай і танцюй.

І музика залунала гучно-гучно. Вовк так відволікся та заслухався, що не помітив, як із села, мов хмара, несеться ціла згряя собак... Вовк забув про свій обід, і слід його пропав у лісі. Ось, як Козлятко Вовка обдурило.

Сила: Будь завжди кмітливим, розумним та мудрим.

FABLE “THE WOLF AND THE GOAT”

Once a wolf met a little Goat. Terribly frightened, the Goat, barely speaking, said:

“Wolf, please don’t eat me right away. I beg you very much, play the flute, and I will sing before I die.”

“Okay. Have a party. I’ll play, and you sing and dance for me.”

And the music resounded loudly. The Wolf was so distracted that he did not notice how a whole pack of dogs was rushing from the village. The Wolf forgot about his lunch, and his trail disappeared into the forest. That’s how the little Goat deceived the Wolf.

Moral: Be smart, clever and wise always.

БАЙКА «ВОВК ТА КОЗЕНЯ»

(віршований текст С.Бакай)

Автор: Я розповім історію одну,
Як козеня потрапило в біду.
Такого страху ще не бачив світ —
Козля попало Вовку на обід.

Козеня: Любий Вовчику, тебе благаю
Зачекай одну хвилиночку.
Хоч перед смертю заспіваю,
А ти — заграй в сопілочку.

Вовк: Так! Я згоден! Це чудово!
Свято сам собі влаштуй,
Але є одна умова:
Я зіграю, ти — танцюй!

Автор: І гучно музика лунає,...
А Вовк, дурний, не помічає:
Мов хмара суне із села, —
Собак це згряя поспішає.

Ведучий: І Вовк забув про свій обід,
Пропав у лісі його слід.
Козлятко Вовка обдурило.
А вас це дечому навчило?

Кравченко Еліна, 7 р.

Бережна Мілана, 9 р.

Косяченко Марія, 8 р.

Колодій Кіра, 7 р., (байка «Оленця та кабан»)

Алфьорова Софія, 8 р., (байка «Орел і сорока»)

Лунашко Арина, 7 р., (байка «Ворон і чиж»)

Копитова Софія, 8 р., (байка «Собаки»)

Дахнова Олександра, 7 р., (байка «Собаки»)

Богоровська Валерія, 7 р., (байка «Собаки»)

Саркесян Вероніка, 8 р., (байка «Собаки»)

Божко Даніїл, 7 р., (байка «Собаки»)

Підписано до друку 11.05.2021.
Папір крейдований 150 г/м². Наклад 300 прим.
Надруковано: ФОП Волкова Н.А.

Басня

Пресбравшая на камені Вис-
блук : для Ускаков Постыки
Вина сѣх Басня та : что мнѣ
не рожденье : обуглился

эт. Стѣпа остался до
Моварит, бѣжит В
бѣно с Насилия в У
тавша : так сказа-
то мнѣ неслѣ мнѣ
Зубов . Но бу-
молю тѣ : ту Мнѣ
сейтудъ мнѣ, за-
моя мнѣ Жизн, у-
Мудрый знает : что в
наи я себѣ во мнѣ Ко-
себѣ мнѣ мнѣ ... Но
мнѣ надубит : а мнѣ
а Холмани, по-мнѣ
Юрта Собак, как Внѣ, охр-
мнѣ з Внѣ и Флѣкта у-
а до Волки . Свѣ той мнѣ охр-
Капелмейстер мнѣ уже мнѣ

Три.
Сковорода